Tercer Número Extraordinari. 10 CENTIMS Barcelona, 30 Maig 1907.

METRALLA

¡¡¡Visca la Llibertat!!!

Festa Nacional Catalana de 1907

El sentit de la Festa

Per l'historia d'un poble un dia de sanch no es cap página gloriosa. Tots els dias de sanch son jornadas funestas que cauhen al seu demunt com estigmes que á través dels temps y de las fronteras han d'avergonyirlo. Pero quant un poble ha arribat á n'aquest extrém per motius de certa mena y portant ab sos intens l'escalf d'un ideal noble y humá, allavors aquellas senyals enlloch d'esser un estigma y una deshonra, son el fidel testimoni de la seva grandesa.

Això li passá á Catalunya ab la jornada del Corpus del 1640.

Aquesta data no es la que senyala un fet d'armas gloriós pels nostres exércits, ni una gesta de triomf per l'estat de la nostra Nació. No es una página de gloria propia conquistada ab la desgracia agena, ni es la memoria d'un gran fet d'alguns dels nostres homes d'aquella época. Es l'acció prepotent del poble que, nascuda de ses mateixes entranyes, sura á la superficie per fer valer, ab la seva forsa, tota la virtualitat dels seus drets tota la grandesa de las sevas llibertats.

Conmemorant aquella data, conmemorem una de les més exemplars consagracions de la forsa del poble en contra de las tiranías y les oligarquías que pretenen dominarlo.

El 7 de juny del any 1640 no es més que'l moment solemne en que'ls ciutadans d'un poble acostumat al més democrátich dels régims polítichs y al més lliberal dels sistemas gubernamentals, se rebela decididament contra el pes feixuch que, un día derrera l'altre acomula al seu demunt befas, insults y escarnis, d'una manera que pugna del tot ab el seu modo especial d'esser, y s'hi rebela ab la forsa y ab la impetuositat qu'ha de comunicar l'odi congriat dintre'l cor per un pilot d'ofensas.

Per això la nostra conmemoració anyal, no'ns ha d'enrogir de vergonya com passa á altres pobles. Nosaltres recordem, es cert, una jornada de venjansa, pero es d'una venjansa sublim y gran de quin honor no pot gaudir tothom.

Recordantla farém més possible la nostra adaptació al seu alt sentit y ens acostumarém més á veurer al poble com á la forsa única que regeix els destins de la humanitat á través de las evolucions vers el Progrés y la Civilisació.

Y els nostres enemichs tindrán una nova demostració del temperament de la nostra rassa. Tindrán la demostració de que, com aquells avantpassats nostres, els catalans no som morts quant callém, un dia ó altre ve la oportunitat y allavors sabém esmersar las nostras forses degudament.

¡Fora tirans!

Coples pera cantarles ab música de «Els Segadors»

Catalunya vá plorant
vá plorant y fort se queixa
puig qu'endogalada's véu
per tiráns de baixa mena.
Fora tirans
fora tirans, defensors de la terra
fora tirans.

Nostre amor avuy reviu,
nostre amor reviu per ella,
cataláns, aqueix caliu
revivim ab sang novella.
Fora tirans
fora tiráns, oh! fills braus de la terra
fora tirans.

S'enforteix lo nostre amor
ab lo baf de nostra terra,
y, ab los raigs daurats del sol
s' enardeix la sang novella.
Fora tirans
fora tirans que'l vil rencó'ls ofega
fora tirans.

Femnos forts, femnos potents
respirant ab placidesa
de la Patria lo passat
qu'ella plora ab amarguesa.
Fora tirans
fora tirans, si'ns volen mourer brega
fora tirans.

Y cantem com l'aucellet
que ritmeja per l'arbreda,
l'aubada de llibertat
que pel nort ja ben clareja.
Fora tirans
fora tirans, alsém nostra bandera
fora tirans.

Catalunya canta ja
perque veu nostra noblesa,
femli, donchs, de tornaveu
¡oh bons fills d'aquesta terra!
Fora tirans
fora tirans, estiguem sempre alerta
fora tirans.

Les ventades de ponent
voleyan nostra bandera
qui en sos plechs no vol un lloch
es fill bort d'aquesta terra.
Fora tirans
fora tirans, no temem la tempesta
fora tirans.

Bandera dels defensors
que vols pau y jamay guerra
dels que't son prou enemichs
no tenis may ses sagetes.
Fora tirans
fora tirans, si't volen fer traveta
fora tirans.

Nostra llar'nirem refent
ab constancia y ab fermesa
sempre forts, sempre valents
tornarem per ta grandesa.
Fora tirans
fora tirans, que son butxins de mena
fora tirans.

Quatre pals marcan tot cor
quatre pals de sang valenta
qui com tu mostrarme pot
més llorers y més altesa?
Fora tirans
fora tirans, si un jorn te volen perdrer,
fora tirans.

Catalunya: mostra al mon
ab constancia y fe sencera
ta bandera prepotent
simbol d'una Patria vera.
Fora tirans
fora tirans, si per vils fins s'aplegan
fora tirans.

Que nosaltres per tos drets
lluytarem sense cap treva
puig que tu n'ets l'arbre fort
que'l nostre camí sombreja.
Fora tirans
fora tirans, de catalana terra,
fora tirans.

Y si en mitj de greu combat
hi trobem una mort certa
oh que dols será'l morir
boy lluytant per noble ensenya.
Fora tirans
fora tirans, defensors de la terra
fora tirans,

JAN.

Corpus

Llibertat!... Llibertat!...

Quin resplandor de festa, quanta esplendidesa de Natura, quin devassall de llum, quin esclat de vida en els ulls clars y serens, quin batégar el dels cors esperansats, quin somriure més dolsament amorós el dels llabis mitj oberts!...

Llibertat!... Llibertat!...

Quanta aroma en les flors; quanta verdor en les plantes!...

Llibertat!... Llibertat!...

Quina ansia de viure; quin etern respirar!...

Llibertat!... Llibertat!...

Sol de la nostra terra, sol de l'hermosa Catalunya dels nostres somnis, de les nostres esperanses, dels nostres amors: auriola espledorosament la mágica, la santa paraula qu'els nostres avis cregueren que moría ab les seves vides y que avuy torna á tremolar en tots els llabis.

Oh, Corpus, Corpus!...

Corpus de sang un jorn. Símbol de Justicia popular. Irat gest de venjansa... Fam de Llibertat!...

Oh, Corpus, Corpus!...

Corpus de llibertat. Realitat avuy de Nació que tornará á reviure, forta, potenta, més forta y potenta que may.

KASSI MIR.

Crim y Estat

¿Qué es, pera vosaltres, un crim? Us faig avui aquesta pregunta. ¿Sabéu qué es un crim?

Pot-ser penséu, tant per contestarme, en l'*assessinat*. Una persona assessinada es victim d'un criminal: crim, es assessinar.

¿Peró que creieu, que us sembla que tots els crims ho son, d'assessinats? ¿Qué no veieu que l'assessinat es un cas particular, --un de tants casos— un de tants actes de la predisposició de certa gent a fer mal, de la predisposició criminosa?

¡Sovint ens enganyen tantes aparencies! Veiém la forma aparatosa, la forma horrible, trágica, els *últims moments del crim;* peró y el crim iniciantse, el crim començant, —tot just començant a esser.— ¿Qu'én penséu, del crim començant tot just la seva obra.

Perque es aquesta *iniciació* lo que'ns interessa. Aquesta iniciació es lo fonamental del crim. Lo altre, —l'assessinat— es certament horrible; peró —ho diré?— *accessori*. Conseqüencia. Finalitat.

Prés en el seu origen, crim es això: intenció de fer mal. O, traduhint aquestes paraules a la llenga política *invasió de dominis*, atach a la llibertat individual.

Jo tinch una llibertat. La tens tu també. Y aquell, y aquell altre, y tots ne tenim, de llibertat individual. Pel fet d'esser fills d'aquesta época, tenim aquest dret: —dret ben nostre.

¿Qui s'interposa entre mi y la llibertat meva? No vui sapiguer noms: no'n necessito de noms, ara. Per mí, ara, l'únich nom convenient es aquest: *criminal*. El crim comença aquí: per una intenció de violar la llibertat individual. Després vé tot: l'assessinat, y lo demés.

Aixis, ben comprés això, diguéu:

Qui no reconeix ma parla, es criminal.

Qui m'imposa una lley, es criminal.

Qui fa lleys contra el meu esperit, es criminal.

Y l'Estat, —els Estats— van sempre contra l'home. El Codi absorbeix les *lleys naturals*. Vol unificar les conciencies, vol unificar les vides.

El primer criminal, el criminal—tipu, el criminal—princep está aquí. Aquí es la font. D'aquí rajen els anomenats *assessinats*.

¡Ciutat contra Imperi! ¡Nació contra Estat! Heusaquí els primers passos en la lluyta contra les injusticies. El lema comprensiu d'aquells altres lemas es aquest: L'home contra l'Estat, perque en aquests dies de lluyta, *home* vol dir això: *Nació, Ciutat*.

DIEGO RUIZ

Ab motiu d'una data

Me repugnen tots els fanatismes, no sols d'aquells que presti atenció á cap manifestació que en el fons d'ella s'hi vegi covejar l'instint estúpit del odi. Crech que l'home, com á ser superior te'l dó de pensar, la facultat del raciocini, els sentiments interns que'l guien y'l cuyden á conciencia, la facultat de comprendre y obrar en rectitud devant dels escabrosos problemes de la vida, y crech que, devant d'eixes facultats superiors, per l'home sustreures á tota passió que sigui un perjudici, á tot sentiment humá, com á pau suprema de la vida.

El sentiment de patria, aquesta efecció moral que experimenta l'home com un goig de la vida moltes vegades esdevé, desgraciadament, un fanatisme.

Conmemorar un fet histórich, una data memorable, tot alló que en els anals d'un poble sigui un recort pera ben conduir la pensa, es un acte digne, mentres y quan, sigui portat ab aquell alt raciocini, que es el sentit práctich d'un poble.

La diada de Corpus, per Catalunya, ho es un fet histórich; jo no analisaré les causes que indubiren als nostres avantpassats en regar els carrers de Barcelona ab sang humana, pero jo sé que no'm cansaré de manifestar á la generació catalana viventa, que no estem avuy en época apropósit, pera que l'home covi en son cor odi de cap classe.

No se si serán compreses mes paraules, no sé si serán interpretades en sentit de censura, á conmemorar eix fet histórich, que en els anals del nostre poble, es conegut pel, «Corpus de sang».

No es com á censura de cap classe al fer eixes apreciacions referent á la data que's conmemora. Dintre'l catalanisme hi tenim una joventut ardida, hi tenim el foch de la pensa jove, y tots saben que la pensa jove, s'enlayra apassionada y's manifesta quasi sempre ab aquell sentiment que cau forsosament al fanatisme.

Heusaquí donchs les intencions meves: la manca d'experiencia en la joventut, pot conduir á voltes á fets lamentables, que es precís evitar de totes maneres.

Celebremla, sí, aquesta data que'ns recorda un moment d'angoixa y de malestar á Catalunya; celebremla, y femho, portats sempre ab aquell calma y rectitut digne de pobles qu'avansen al compás de les modernes idees.

Esborrem, sí, tota passió que sigui portada pel fanatisme estúpit d'un odi de rassa. Totes les nostres manifestacions, han de ser actes afectuosos d'un amor humaníssim, y'ls nostres brassos oberts sempre, han de ser la manifestació, verdadera de que, en nosaltres no hi arrela l'espectari que transforma l'home en bestia.

Celebremlo, sí, aquest Corpus trist per Catalunya, pero celebremlo no més que com un record d'un fet que'ns porta á nosaltres, en que siguem més fermes les nostres conviccions autonomistes y tenim present sempre, els qui ja l'edat ens dona. en el terreno de les manifestacions públiques, aquella experiencia solidejada pels fets qu'allissonen al home, que havem de cuydar la joventut que puja, portada pels sentiments d'amor á la nostra terra, en que may, en cap de les seves manifestacions, s'hi vegi trasllu aquell odi estúpit que porta en sí'l fanatisme de totes les idees, qu'havem de tenir, com á cosa recta en els nostres actes, aquella tolerancia de sentiments, qu'han de fer del catalanisme, una idea de pau y de progrés, en tots els ordres de la vida colectiva.

AGUSTÍ PEDRET y MIRÓ.

CAUSAS DEL CORPUS de SANG DE 1640

No'ns entretindrem nosaltres ressenyant els motius que induiren als catalans de 1640 á rebelarse contra la tiranía que á Catalunya exercían el Compte Duch d'Olivars y el miserable traidor compte de Santa Coloma. Deixem que parli per nosaltres el notable historiador Melo. Del tercer *tomo* de la seva obra *Guerra de Cataluña*, n'extrayem els següents paragrafs, copia del memorial que els consellers de Barcelona dirigiren al Rey, en aquells luctuosos días.

No se lamenta el Principado de un año ó dos de alojamientos, sino de catorce, con grave daño de la provincia y poco fruto para V. M. No gime Cataluña, ni se queja de las ordinarias libertades sino de enormes impiedades, execrables é ditos sacrilegios, no una vez cometidos, sino muchas perpetrados.

El conde de Fuenclara y su compañía, como si Cataluña fuera país de enemigos, hacían contribuir á las universidades, á fuerza de armas, grandes cantidades, contra las constituciones de Cataluña; forzando doncellas, deshonrando casadas, hiriendo y matando á muchos, robándoles sus haciendas y ganado, como lo testifican las lágrimas de los pueblos de Moyá, Manlleu, Balenyá, Tona, Seva, Taradell, Santa Eugenia, San Julián de Altariba, San Hipólito, Roda, Torelló, Cabreras, Esquirol, Rupit y otros: los cuales podían fácilmente ocurrir á estas opresiones á no respetar en ellos el nombre de V. M.

El duque de Feria, lugarteniente de V. M. en este Principado, y el que con grandes noticias de prudencia le ha gobernado, revocó todos estos procedimientos, y tratando de prender al Conde, por la refraccion de los daños, se fué sin licencia.

D. Leonardo Molas, con un tercio de napolitanos, llegó á Villafranca de Panadés, para alojarse; y tocando á los Regidores de la villa señalar las posadas, se usurpó esta jurisdicción. Dió en maltratar tanto á los naturales que, apoderándose de las puertas de la villa, hacían pagar á los soldados á los vecinos las entradas y salidas. Cometieron allí adulterios, homicidios, hurtos, incendios de casas, talando las huertas, dejando últimamente llena de lástimas una villa tan populosa.

El Barón Lizaga, comisario general de la caballería, con otros capitanes y maestros de campo, estando alojados en los condados de Rosellón y Cerdaña, quemaron en los lugares de Maurelles y Colibre algunas casas, talaron los sembrados, usurparon en muchas partes á V. M. la jurisdicción, saquearon el lugar de Sureda y Palafrugell y otros, vendiendo en pública almoneda á los mismos naturales sus alhajas, usando tales crueldades con ellos, y tan sin remedio, que por no poderlas articular con la lengua, la referían con los ojos.

Porque dos soldados, riñendo, se dieron la muerte en el lugar de San Esteban, sin saber en ello los naturales, estos llevaron la pena porque mandaron alojar en él compañías de acaballo, de diez y doce por casa, para consumir del todo sus haciendas. Salieron con ello, porque á pocos días los naturales dejaron desierta su patria.

En la Seo de Urgel, Campo de Tarragona, Caldas de Mombuy, Badalona y casi en todos los pueblos, son indecibles las opresiones que han padecido, sin que aprovechase para templar estos rigores la justa observancia de las Constituciones, ni las súplicas de los Deputados, á los cuales toca oponerse (so pena de perjuros y de excomunión), á todas contrafacciones: y aunque revocó el duque de Cardona algunos de estos procedimientos, pero jamás se pudo conseguir refacción en los daños, estando los cabos en Cataluña.

Ni valía el sufrimiento de los naturales, ni sus caricias y agasajo; antes empeorando los soldados con los beneficios y buen trato, se hicieron del todo insolentes.

Ocuparon sin resistencia en tiempo de contrabando los pasos y puertos, granjeando con este arbitrio largos ducados, en detrimento de la generalidad, siendo de ningún servicio para V. M., encaminándose todo á propios intereses de los Cabos que, bajo el pretexto del contrabando, tenían sus almacenes de ropas, no permitiendo entrase en el Principado, ni aún las lícitas, para subir de precio la mercadería y ganar en esto grandes cantidades, corriendo todo el negocio por sus manos, convirtiéndose de soldados en mercaderes, Y por más que los deputados, y Generalidad procuró, por vía de gracia y de justicia el remedio á los sobredichos males, se vino á experimentar que el aire de las quejas de los catalanes avivaba más el fuego de estos daños, y se reforzaba con sus lágrimas.

En el pueblo de Gabá las compañías de don Francisco Arvicto hallaron nueva circunstancia al horror, porque uno de los soldados, después de haber herido de muerte á un huésped, forzó á su mujer con tanta impiedad, que hizo al marido en sus últimos alientos, no sólo testigo de sus afrentas, pero tálamo del adulterio y féretro de su honra perdida: inhumanidad tan grande, torpeza tan inhumana, que sólo la publicidad la pudo hacer creible. Los demás soldados de estas compañías, unos intentaron deshonestidades nefarias, otros robando y saqueando casas, dieron la muerte al huésped, á la mujer, sin perdonar á hijos.

A un pobre labrador, porque no tenía la cantidad que le pedían los soldados, le colgaron torcidos los brazos á las espaldas, pensando dar tormento á la codicia, siendo quien padecía la pobreza. Así lo tuvieron muchas horas, dándole varios tormentos, como si estos pudieran hacer rico á un pobre, como culpado á un inocente. Cansados de esta fiereza, para apretar del todo los cordeles, se determinaron á arrojar un hijo que tenía dentro de un horno, á no detener esta bárbara ejecución los clamores de los paisanos y la augustia y llantos de la madre.

En San Vicente de Mollet, pueblo de cuarenta casas, se alojaron quinientos setenta y cinco soldados, con su cabo D. Francisco Sanz; y para inferir las insolencias que allí cometieron, basta saber el número excesivo de los soldados.

En Rubí, lugar de veinte casas, se alojaron dos compañías de á caballo, gobernadas por don Antonio de León. Para redimir su vejación los naturales y librarse de los malos tratamientos, los daban cada día cinco libras y doce sueldos, sin los forrajes y víveres con la abundancia que querían.

En castel Bisbal, se alojaron treinta y cuatro soldados con D. Arnaldo Picarello; hiciéronse luego señores de todas las casas hacíanse dar el cabo treinta reales cada día, y los soldados lo que les parecía. Y porque un vecino dijo á un soldado le pagase la comida, le dieron una grande cuchillada en la cabeza. . . . . .

Después de aquestos fets indignes vingué el Corpus de Sang. Els catalans que, en totes épocas han portat dintre seu l'esperit de llibertat's llensaren á la revolta, s'redressaren contra la tiranía, castigaren als butxins, y ab la seva sang escribiren en la historia patria, una plana brillant demostrativa de que els catalans allavors y sempre no ha nascut per esclaus ni per sufrir tiranías de cap mena.

No s'ha fet no, la terra catalana pera fructificarhi la reacció, ni el despotisme.

Per això el nostre crit ha sigut, es y será sempre *¡Visca la llibertat! ¡Fora tirans!*

Festa Nacional

Fulguren en els rostres anels de deslliurances,
els uls brillen encesos pel foch de patri amor,
els cants gentils ressonen com himnes d'esperances
sedent de llum y espay, batega eix jorn tot cor
els esguarts ja no evoquen tristeses ni anyorances
tot hom llú en la mirada un raig de serenor
y's forja l'Oda Heròica de l'esdevenidor
en mitg de clams de joya y de cansons y dances.
Flamegen en el aire triomfantes les senyeres
l'esperit de una rasa redreça's amb sinceres
afirmacions, qu'un Poble apren del gran Passat
eix poble qu'es com cordes d'una arpa formidable
qui vibren en un ritme superb imponderable
d'estrofa augusta, hardida, d'himne á la Llibertat.

CASSIMIR AREGALL y MASSIP.

Barcelona 15 Maig, 1907.

La nostra Festa

Avuy en plena Primavera, uburiagats nostres cors, de la vida exhuberanta qu'arreu esclata, sentint dintre nosaltres el goig del viurer ab tota intensitat, sadollarém l'ánima nostra d'un ambient patriótich y saludable dedicant ensemps un recort profont y veritable, per aquells martres de la Llibertat, per aquells patricis exemplars, qu'es revoltaren iradament en el jorn d'avuy contra la tiranía indigne del Duch d'Olivars.

Avuy respirém á plens pulmons l'ayre sanitós del patriotisme, barrejat ab el flayre dolcissim de les flors primaverals, avuy en comunió d'amor els cors patriotes celebrarém la nostra festa nacional, la Festa Nacional de Catalunya.

Deixarém per un moment els neguits febrosos de la lluyta, donarém un moment de treva á les ansies del combat, pera esplayarnos serenament en els goigs inefables de la Festa, honorant aixís com se mereixen les gestes de nostres avantpassats y descobrintnos devotament devant les planes d'or de nostre Historia.

Jo'm sento admirat d'aquestos reunións de ciutadans, guiats per un mateix fi, esperonats per un mateix anhel y ab els cors amarats de fé patriótica, jo admiro les festes nacionals, quan aquestes son en commemoració d'alguna gesta gloriosa de l'Historia del poble que les celebra, jo les admiro, quan son festes d' amor, el sentiment més noble de la Humanitat.

Y al contemplar la nostra, serena y majestuosa en el jorn d'avuy, en remembransa del Corpus de Sanch, d'aquesta diada solemne, que retrata de cos enter la rassa catalana, sempre amorosa y democrática y sempre aferrada á la llivertat, al pensar en la munió de cors, que bategan per un mateix desitg, enlayrat y noble, sento dintre meu, tot el foch de ma sang catalana que'm fa pensar en aquells temps que foren y'm fa creurer ab els que vindrán...

Voldría que la vejessin nostres enemichs, aquells que'ns tenen odi, aquells qu'insultan la bandera barrada, que com á nostra Mare espiritual, oneja riallera y triomfanta, presidint la nostra Festa majestuosament, voldría que la contemplessin, perquè quedessin convensuts de de que son mentida las calificacions mal intencionadas que's dirigeixen á nostre moviment.

¡Oh! Festa Nacional, festa de la Patria, qu'ets un cant á la Llivertat, qu'ets un himne á la nostra vida, que siguis cada volta més espléndida y triomfant, que siguis perdurable entre nosaltres. Tu has de reivindicar á nostra terra de les calumnies que se l'hi han dirigit, tu has de fer constar que vols viurer la vida de Progrés y ab fraternitat veritable ab els demés pobles de la terra.

¡Oh Festa Nacional, que promte't poguém celebrar, sota'l sol explendent de l'Autonomía!

J. FLÓ y VALLÉS.

¿Hem de fer festa? ¿Hem de riurer?

Una de las pensadas més genials del Catalanisme ha estat la fundació de la Festa Nacional Catalana.

El nom aquí ja indica la cosa: la afirmació neta de la personalitat de Catalunya. Perxó es que'l seu sol anunci va amarar de goig á tots els esperits disposats sempre á manifestar á ple ayre l'amor suprem á la reconstrucció de la florexent Nacionalitat Catalana.

Es clar que els iniciadors no's van fer la ilusió de poguer celebrar una festa, en el sentit rigurós de la paraula.

No, no podem encara estar de festa.

Per fer festa cal que ni la més petita ombra enteli els motius de nostra alegría.

D'ensá del Compromís de Casp qu'els nuvols s'han vingut arrestellant, espessint pel cel de nostra adorada Catalunya, y á horas d'ara apunta una negror qu'esparvera.

Jo assistexo á la Festa imaginantme com un rebrot d'aquellas nissagas qne vegeren arrebassar una á una las incomparables llibertats de la terra baxant á la fossa ab el cor pansit d'angunia y sense la més petita confiansa de rescabalar la magnificencia del casal vinguda en orris en un instant fatal de tempesta que sobre ella congriaren els eterns enemichs de tota llibertat honrada.

Vinch y hi trobo altres amichs, molts amichs de l'ánima, els ulls dels quals espurnan, més aviat que placevola complacencia, una melangía fonda, un anyorament delicadíssim, un no se qué intim que traspua la tristor de trobarnos com mitx extranys á casa nostra mateixa.

Y els uns als altres ens comuniquem ab la transmissió misteriosa y muda dels cors, que no es Catalunya encara lo que hauría d'esser.

Encara está en peu el servey militar fórsós, aquesta lley antidemocrática qne porta l'esverament á nostras llars el desconsol á las familias.

Encara existexen instituts, universitats y escolas pagadas de la nostra butxaca ahont la llenga catalana no hi te entrada, ahont se'ns ensenya als nostres fills tot lo referent á la corona de Castella sense parlarlos un borrall de l'historia, literatura y ciencia de Catalunya.

Encara, si hem de concorre á un judici ó dirigirnos á una autoritat constituída hem de fer ús de l'esgarrifós paper segellat y parlar y escriurer en castellá á las preguntas que sens fassin, exposats á perdre nostras llegítimas pretensions fins al extrem d'esgarriarsens la mateixa correspondencia ordinaria si ens escapa escriurela en nostre idioma.

No hi ha pas molt temps que una disposició ministerial oblígaba que se ensenyés la doctrina en castellá á tots els noys de las escolas de Catalunya y tothom sab que fa pochs dias ha sigut rebutjada pel Ajuntament la proposta d'una subasta pel delicte d'esser redactada en catalá.

Encara s'aixeca la nova ciutadela reproducció d'aquella que va manar bastir Felip V en odi als catalans pera sofocar el més petit intent de revolta; aquí la vegem alsarse menassadora la nova ciutadela encarnada en la Prempsa anticatalana y en la lley de Jurisdiccions, més crudel que aquell decret de fe fermar las ganivetas á la taula, perque la Juris no sols ens agarrota las eynas y els brassos sino que ni consent l'ús expedit de la paraula, priva al malalt l'unich consol que li queda: el de queixarse.

Encara se'ns tanca á la presó per crims empescats á la tribuna ó al periódich mentres se la xalan els calumniadors y se'ls permet que ens ataquin é insultin grollerament cada dia desde las columnas de la seva prempsa ahont han arribat á compará als nostres diputats ab las bagassas.

Las plassas de Notaris, Registradors de la propietat, Catedráticns de medicina y de totas las carreras, fins las de mestres de primeras lletras, d'alguna categoría, tot, absolutament tot, s'ha de fer á Madrit; poch á poch, á la sorda, com aquell que no hi toca, passant desapercebut moltas vegadas del públich, en decrets y reyals ordres insertadas á la *Gaceta*, que pochs llegexen, se va minant el nostre dret, s'enmatzina la nostra vida nacional, y si no ens espavilem, á no trigar gaire, no hi haurá cap funcionari públich, cap mestre catalá en tot Catalunya.

Se parla molt de germanor, no excitar passions, rivalitats, y mireu:

Avuy hem fet una Exposició internacional de Bellas Arts; per culpa de la presió oficial no hi han vingut els artistas japonesos; l'Estat espanyol no ha pogut reventarla; s'ha portat á terme pel sol esfors dels catalans, y ab tot y aixó, quan s'inaugura, el representant del Poder Central prohibeix que's parli en catalá, prohibeix que's fassi públich que es una Exposició Catalana.

¿Podem estar per festas?

¿No hi ha encara catalans que exigeixen als fills y al servey que parlin el castellá perque el catalá, segons ells, no más es *per la gent baixa?*

¿Hi ha per ventura á Barcelona una escola catalana á cada carrer y una á cada poble de Catalunya?

¿Hont envian els seus fills els pares catalanistas?

¿Perque la major part de botigas y casas de comers anuncian els seus articles y anotan els llibres en una llengua que no enrahonan?

No la veyeu aqueixa onada que bramulant s'engrandeix per el tros de la terra catalana pera ofegar las sevas justas aspiracions.

¿Quina vida portan els Estudis Universitaris Catalans, el teatre y la ópera que haurian d'esser institucions nacionals?

¿La nostra mateixa prempsa perque no axampla las sevas alas per las capitals d'Europa y América al objecte de fer saber al mon las reivindicacions de Catalunya?

¿Qué fa el diner de la Banca Catalana?

¿Perqué se'n vessa tant y tant per eleccions y altres actes de lluhiment y en cambi costa Poblet y Santas Creus arrencar una pesseta pera nostras escolas y societats obreras?

¿Perqué no la fem nosaltres la Casa del Poble?

¿Qué s'han fet las enérgicas campanyas pera combatre el terrorisme y l'aument de las cédulas que'ns caurán al damunt d'un moment al altre?

No fem festa, catalans.

Reunimnos pera fer un recompte de forsas, pera desvetllar y fer decidir als que encara dormen ó dubtan; pera malehir la memoria dels tirans d'ahir y plantar cara als opresors d'avuy: apleguemnos pera remembrar grandesas y gestas passadas y ensajar l'himne á la gesta gloriosa que irremisiblement te de coronar nostres esforsos; l'himne á la llibertat suprema.

Per ara fem l'Aplech Nacional Catalá.

La Festa Nacional la farem el día que tota Catalunya sia catalana.

R. BONET

*
* *

Festa de llibertat, festa triomfanta,
festa ahont l'esprit de Catalunya tota
de la munió plascent, brolla ab frissansa.
Riallas, somriures, alegrías boijas
volan per demunt las testas, amaradas
pel sol vivificant de Primavera.
Oh poble que revius després d'un somni
fet d'odi y de revenja creadora!
Renaixes enfortit, y en las grans plassas,
com bella Grecia, la de rulls aurifichs,
rebs el bateix sagrat de la Natura.
Festa de llum, que tos batechs de joya
forjin la espasa de futuras lluytas!

EMMANUEL SEGURA.

Barcelona 17 maig, 1907.

ELS SEGADORS D'ARE

Que tremoli l'enemich
Quan vegi la nostra ensenya
Com seguem espigas d'or
Quan convé seguem cadenas.
¡Bon cop de fals!

¿De festa, Catalans?

L'ideal nacionalista es ideal de joventut, per ell á Catalunya el jovent s'acobla sota'els plechs de l'ensenya barrada, per ell veiem avuy en plena primavera com l'arbre de la Patria extén ses ufanoses branques per totes les encontrades de nostra nacionalitat.

Festa Nacional!... No ho se si l'hauriem de celebrar aquesta festa actualment, perque no havem d'oblidar que pera Catalunya encare no ho es día de festa; el veritable día de festa totjust s'ovira. Catalunya's trova mancada de llibertat, d'aquella llibertat imprescindible á tots els pobles ab carácter propi y ben definit, Catalunya veu cohibides totes llurs manifestacions per la má despótica del odiós centralisme que no l'hi deixa donar un pas sense que avans n'hi hagi demanat consentiment. Catalunya encare's trova extranya dintre son propi casal.

Per aixó dich que no se si l'hem de celebrar la nostra festa, puig mentres Catalunya no hagi millorat de condicions y'ls catalans tots no tinguém conciencia plena de lo qu'es la nostra Patria y lo que hauriem d'esser nosaltres, de festes ne podrém fer tantes com volguém, empró en totes hi mancará lo que ha d'esser primordial en tota festa: *l'alegría*. Serán sempre festes tristes, puig res més sinó tristor dona veurer lo que som, y pensar lo que seríam si 193 anys de centralisme absolut no haguessin ennuvolat el cel de nostra llibertat...

Pero, no vull esser tant pessimista. Alegrem-nos quan celebrem una festa patriótica. Ja que no podem estar alegres al contemplar el realisme brutal del temps actual, al menys tinguém satisfaccció per el brillant pervindre que'ns fá preveurer jorns de llibertat y germanor, en el qual tots els homes y pobles del Univers enter ens donarém amistosament les mans desapareixent d'una vegada els odis y rencunies que avuy'ns separen y divideixen. Pensem que la nostra idea, més tart ó més dejorn, s'imposará per si sola á n'el cor de tots els homes y aquestos la convertirán en realitat á n'els seus respectius pobles perque va acompanyada de la rahó y de la forsa invencible que les lleis de la Naturalesa'ns donen.

Tinguém fé en el triomf y tindrém motius pera alegrarnos.

MANEL JULIACHS.

Nostre Corpus

M'apar veure no molt lluny
un raig hermós d'esperansa,
m'apar sento dins mon cor
una veu que m'amanyaga.

Aquesta veu l'hi sentit
com qui sent un goig qu'aguarda,
benhaurós pressentiment
de cosa gran que s'atansa.

El recort del temps passat,
recort de fets memorables,
allissonen al present
qu'entre lluytes l'home avansa,
ferotjes lluytes d'eix mon
sempre amargues.

Per gaudir de llibertat
casi sempre l'home mata
instint ferotje y bestial
indigne en l'especie humana,
qu'un sentiment amorós
ha de ser la noble causa,
qu'ha d'enlayrar l'esperit
hont l'amor sempre hi fá estada.

El nostre Corpus de sang
no ha de ser de sang humana,
que'l nostre Corpus de sang
ha de ser Corpus de gracia,
que may odi han covat
els cors de noble nissaga,
que dintre'ls cors catalans
tot lo gran y bó hi fa estada,
sentiments que fan sentir
germanivola abrassada
abrás qu'afermi l'amor
entre pobles y entre rasses.

Enlayrem nostre esperit
cantem himnes á la patria,
mes els himnes que cantem
sien la dolsa complanta
qu'entona'l cor afligit
per tot alló que més ayma,
sentiment de llibertat
pel cor dolsosa esperansa.

Entoném himnes d'amor
que l'amor sempre agermana,
qu'un dia be prou veurem
satisfetes nostres ansies
que m'apar que no molt lluny
ja lluen raigs d'esperansa.

BATISTOL.

¡Remember...!

Avuy fa anys, que cansats nostres avant-passats de sofrir el jou tiránich, de qu'eran victimes, per part dels seus opresors, cansats de las criminals malvestats, d'aquells famosos tercios, quina única feina, sobre la terra catalana, era matar, deshonrar y robar á tot 'l catalá que á son pas s'ensopegava, empunyaren las einas de mort, dexant á la Historia la jornada del Corpus de Sang.

Avuy fá anys qu'els catalans d'allavors, demostraren als ulls del mon que per alta que's posi la resclosa, per aturar la corrent del impetuós riu de la llibertat d'un poble vé sempre un desbordament qu'arrossega á son pas á la resclosa y als puntals que la aguantan.

Allavors els catalans es desbordaren, y tiraren la resclosa á terra.

. . . . . .
. . . . . .

Avuy els nacionalistes catalans, celebrem la nostra Festa Nacional, avuy á ple aire y á plena llum, en mitx del gay enriolament qu'escampa la florida primavera que curulla de flors enbauma d'olors encisadores á la esplendent natura adornada ab sas millors gales, ens reunim en germanivol aplech, els catalans que sentim batrer ab forsa el cor, per la patria nostra, els que tenim ansias de deslliurement, els que volem la Catalunya rica y plena de la cansó, els que lluitem per assolir l'ideal gloriós, redemptor de la Patria Catalana.

Avuy els nacionalistes catalans elevem ab nostres cors, un himne gloriós, un himne d'esperansa á la Catalunya d'avuy trista y caiguda y per la Catalunya de demá alegra y triomfanta.

Nacionalistes: Avuy que festegém á la patria y que li fem ofrena de nostres amors que elevem nostres cants á Ella, y per ella lluitem. ¡Remembrem! Remembrem tot lo passat y remembrant l'ahir y vegent l'avuy, mirem al demá que per l'esfors nostre ha de sér per Catalunya esplendorós y radiant de llibertat.

J. ROIG.

Barcelona 21 Maig 1907.

AVIS IMPORTANT

Per impossibilitat material de temps y al objecte de poguer servir als nostres llegidors una detallada ressenya de la festa Nacional Catalana que's celebrará avuy á las 10 del matí á la plassa de la cascata del Parch, el número ordinari de METRALLA corresponent al dia de demá, es publicará el dissapte á la tarde. Dit número, en obsequi al públich cada dia més nombrós y eutusiasta que'ns llegeix, será tirat sobre paper satinat superior, contenint diferents fotograbats de la festa patriótica d'avuy.

Res... que'ns volem lluhir.

Y tot sense aument de preu: 5 céntims y... bon profit.

Redacció y Administració:
Baix de San Pere, 2 bis, pral.

Imp. J. Horta.-Barcelona